

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupeného JUDr. Michalem Hudečkem, advokátem se sídlem Krapkova 38, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, odbor sociálních věcí, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2008, č. j. KUOK 79332/2008, sp. zn. KÚOK/75747/2008/OSV-SP/481/SSP-91, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 3. 2010, č. j. 38 Cad 34/2008 – 19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobce JUDr. Michalu Hudečkovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1920 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 22. 3. 2010, č. j. 38 Cad 34/2008 – 19 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2008, č. j. KUOK 79332/2008, sp. zn. KÚOK/75747/2008/OSV-SP/481/SSP-91 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Úřadu práce v Olomouci, odboru státní sociální podpory ze dne 9. 7. 2008, č.j. 2974/7/OLE-1/7, kterým byl stěžovateli odňat příspěvek na bydlení ode dne 1. 10. 2007, protože nárok na dávku k tomuto dni zanikl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že úřad práce odňal stěžovateli příspěvek na bydlení, jelikož doložený měsíční průměr příjmů za rozhodné období 3. čtvrtletí

roku 2007 činil 0 Kč, stejně tak jako součin zákonného koeficientu 0,30 a rozhodného příjmu. Správnost prvoinstančního rozhodnutí žalovaný přezkoumal jen v rozsahu námitek stěžovatele. Jelikož náklady na bydlení nepřesahují částku součinu rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 nevznikl stěžovateli nárok na uvedenou dávku. Žalovaný vyložil obecné podmínky nároku na příspěvek na bydlení uvedené v ustanoveních § 24 a 25 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 117/1995 Sb.“). Dále uvedl, že normativní náklady na bydlení platné pro období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 pro byty vlastníků v obcích do 9999 obyvatel pro rodiny s 1 osobou činí 2236 Kč měsíčně. Celkové náklady na bydlení za měsíce červenec, srpen a září 2007 byly prokázány ve výši: 1953 Kč (srovnatelné náklady stanovené přímo zákonem pro jednu osobu v rodině – 651 Kč x 3 měsíce), 3400 Kč za plyn, 3000 Kč za elektřinu a 200 Kč náklady na odvoz odpadu, což celkem činí 8553 Kč. Dále byl započten přeplatek na elektřině ve výši 1015,50 Kč a přeplatek za plyn ve výši 8137,77 Kč. Průměrné měsíční náklady na bydlení za 3. čtvrtletí kalendářního roku 2007 tedy činily celkem „mínus“ 200,09 Kč a průměrný měsíční příjem stěžovatele za téže čtvrtletí roku 2007 činil 0 Kč. Pro posouzení vzniku nároku na dávku bylo třeba porovnat výši nákladů na bydlení s 0,30 násobkem rozhodného příjmu. Celkové náklady na bydlení u stěžovatele nepřesáhly 30 % jeho příjmu, a proto mu nevznikl nárok na příspěvek na bydlení. Žalovaný se vypořádal i s námitkami stěžovatele uvedenými v odvolání proti rozhodnutí prvoinstančního orgánu. Uvedl, že zákon přesně stanoví, že o částku vrácenou jako přeplatek na nákladech na bydlení se snižuje částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí. Za náklady na bydlení se přitom považuje finanční částka uhrazená dodavatelům za odebranou energii, nikoliv spotřebovaná energie sama. Výše úhrady nákladů formou záloh a případné vyúčtování je předmětem smluvního vztahu mezi dodavatelem a odběratelem, ze kterého správní orgán při svém rozhodování vychází, avšak do kterého nezasahuje. Z konstrukce podmínek pro vznik nároku na dávku dále vyplývá, že při výpočtu je možno ocitnout se v záporných číslech. Podle názoru žalovaného úřad práce správně rozhodl v souladu se správním řádem i zákonem č. 117/1995 Sb., neboť ode dne 1. 10. 2007 již stěžovateli nárok na příspěvek na bydlení nevznikl. Postup úřadu práce byl i v souladu se závěry, které žalovaný vyslovil ve svém rozhodnutí vyhotoveném dne 3. 3. 2008, č. j. KÚOK 20148/2008, jímž bylo zrušeno rozhodnutí úřadu práce ze dne 7. 1. 2008 a zastaveno řízení.

V žalobě stěžovatel uvedl, že dávka mu byla odňata z důvodu vrácených přeplatků zálohy na odběr plynu a elektrické energie. Toto považoval stěžovatel za nespravedlivé, absurdní a v konečném důsledku diskriminační, a proto i protiústavní. Stěžovatel měl za to, že pokud má být systém dávek spravedlivý, musí být vzaty v úvahu skutečné náklady za plyn, elektřinu, vodné stočné, a odvoz odpadu. V žádném případě nemají vliv na výši skutečných nákladů u odběru plynu zálohy hrazené dodavatelí plynu z hlediska rozložení jejich výše během zúčtovacího období. Náklady na bydlení nemohly být úřadem práce vyčísleny jako záporné číslo, neboť odběr sám nemůže být nikdy záporný, a navíc jsou vždy hrazeny měsíční paušály. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného i prvoinstančního rozhodnutí úřadu práce a vrácení věci tomuto správnímu orgánu k novému projednání.

Krajský soud rozhodl o žalobě napadeným rozsudkem, jímž žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění uvedl, že úřad práce odňal příspěvek na bydlení na 4. čtvrtletí roku 2007 kvůli vyplaceným částkám z titulu přeplatku za elektřinu (1015,50 Kč) a přeplatku na plynu (8137,77 Kč), které byly vyplaceny stěžovateli v červenci 2007. Krajský soud vyložil účel systému dávek státní sociální podpory vzhledem konkrétně k příspěvku na bydlení a vyložil i podmínky, za nichž má oprávněná osoba nárok na poskytnutí této dávky (§ 26 zákona č. 117/1995 Sb.). Dále uvedl, že náklady na bydlení tvoří u družstevních bytů u jedné osoby 651 Kč a dále prokázané náklady za plyn, elektřinu,

vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva [§ 25 odst. 1 písm. c) téhož zákona]. Do započitatelných nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se počítají i částky, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo naopak byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb. se snižuje částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení této částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí. Jestliže žalobci ve třetím čtvrtletí roku 2007 byly vráceny přeplatky na elektřině i plynu, musí tyto částky být zohledněny v posouzení nároku na příspěvek na bydlení na další čtvrtletní období. Krajský soud shledal nedůvodnou i námitku neústavnosti postupu správních orgánů v této věci, neboť jeho názor v požadavku zákona č. 117/1995 Sb. na zohlednění vrácených částek z plateb za služby (tzn. v tomto případě za elektřinu a za plyn) nemá diskriminační povahu. Z povahy zákona vyplývá, že některé dávky státní sociální podpory jsou poskytovány v závislosti na příjmu rodiny. Jestliže je stát ochoten se finančně spolupodílet na krytí nákladů na bydlení, je oprávněn stanovit i okruh příjmů započitatelných do rozhodného období pro nárok i výši příspěvku. Podle názoru krajského soudu pak nelze z logiky věci považovat za diskriminační zohlednění vráceného přeplatku na nákladech na bydlení. Napadené rozhodnutí tedy vycházelo z podkladů obsažených ve správním spisu a žalovaný při jeho vydání správně aplikoval právní předpisy.

Kasační stížnost proti napadenému rozsudku stěžovatel opřel o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť uvedl, že krajský soud vycházel z nesprávného posouzení právní otázky. Z doplnění stěžovatele samotného i stěžovatelova zástupce vyplývají následující kasační námitky, jimiž stěžovatel brojí proti napadenému rozsudku. Konkrétně namítl, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s argumenty, které v žalobě uvedl. Nesprávně pochopil institut normativních nákladů na bydlení, který omezuje výši příspěvku na bydlení. I kdyby totiž zálohy hrazené na platby za energie rostly do jakékoliv výše, částka přiznaného příspěvku na bydlení by se nadále od určité hranice nezvyšovala (limitem jsou normativní náklady na bydlení). Naproti tomu, případně vrácený přeplatek je jako příjem započítáván v plné výši. Diskriminaci stěžovatel spatřuje v tom, že dva žadatelé se stejnými předpoklady v konečném důsledku nemají nárok na stejnou výši příspěvku na bydlení. Další námitkou stěžovatele je tvrzení, že v roce 2006, kdy stěžovatel hradil část záloh na odběr energií, platila naprosto jiná pravidla pro přiznání příspěvku na bydlení, neboť byl rozhodný pouze příjem žadatele a náklady na provoz domácnosti se vůbec nebraly v úvahu. Přesto byla vrácená částka přeplatku za toto období nelogicky a nespravedlivě v roce 2007, kdy již platil jiný způsob výpočtu příspěvku na bydlení zohledňující i výši nákladů domácnosti, započítána do příjmu stěžovatele. Stěžovatel však nemohl předvídat, jak bude příspěvek na bydlení počítán v roce 2007. Stěžovatel se domnívá, že zákon musí vycházet ze skutečných nákladů, a nikoliv ze záloh, jinak se jedná o diskriminační přístup. Podle stěžovatele dochází aplikací příslušných ustanovení předmětného zákona k porušování práv, která jsou zakotvena v předpisech s vyšší právní silou než zákon, a to s čl. 1, 3, 30 Listiny a čl. 2, 11, a 26 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Dále je v neposlední řadě zákon č. 117/1995 Sb. v rozporu s principy ochrany proti diskriminaci deklarovanými předpisy EU, které kladou důraz na co nejmenší omezení přístupu k dávkám a zákaz diskriminace ze strany členských států. Z toho důvodu stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení přerušil a předložil předběžnou otázku Evropskému soudnímu dvoru, a podle jeho stanoviska následně zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že jak prvoinstanční orgán, tak i žalovaný postupoval v souladu s platným právem. Nesouhlasil s názorem stěžovatele, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu se zásadou zákazu diskriminace či garantovanými sociálními právy zaručenými Listinou. Zohlednění vyplacených přeplateků

na platbách za energie nelze považovat za diskriminaci. Proto žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení věci.

Stěžovateli bylo dne 19. 6. 2008 úřadem práce oznámeno zahájení řízení o odnětí dávky státní sociální podpory - příspěvku na bydlení.

Úřad práce rozhodl o odnětí dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení ode dne 1. 10. 2007 rozhodnutím ze dne 9. 7. 2008, sp. zn. 4624/97/OLE, č. j. 2974/7/OLE-1/7. Z odůvodnění vyplývá, že stěžovatelův průměrný měsíční příjem za 3. čtvrtletí roku 2007 činil 0 Kč, takže mu byla započítána částka životního minima jednotlivce ve výši 3126 Kč měsíčně.

Z kopie faktury za sdružené služby vystavené společností ČEZ Prodej, s. r. o. ze dne 30. 7. 2007 vyplývá, že stěžovateli byl vyúčtován přeplatek na platbách za elektřinu ve výši 1015,50 Kč za období 18. 7. 2006 – 18. 7. 2007 se lhůtou splatnosti do 13. 8. 2008. Z kopie potvrzení Severomoravské plynárenské, a.s. ze dne 5. 12. 2007 vyžádaného úřadem práce vyplývá, že stěžovateli byl vyplacen přeplatek ve výši 8137,77 Kč za období 14. 6. 2007 – 6. 6. 2007.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti pouze kasační důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], avšak vůbec nečinil sporným základní skutková fakta případu, z nichž vycházel při posouzení věci jak žalovaný, tak i krajský soud. Proto i Nejvyšší správní soud se v důsledku vázanosti kasačními důvody zabýval pouze výkladem právních otázek případu krajským soudem.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2007, tvořily náklady na bydlení tzv. srovnatelné náklady na bydlení a v družstevním bytě či v bytě ve vlastnictví 651 Kč pro rodinu tvořící jednu osobu. Dále jsou náklady na bydlení tvořeny také náklady za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva. Podle ustanovení § 25 odst. 2 téhož zákona se náklady na bydlení pro nárok a výši příspěvku na bydlení stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. **Byla-li** v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, **vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí,**

kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí (§ 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb.).

Jak Nejvyšší správní soud již výše naznačil, mezi účastníky je nesporné, že stěžovateli byly v období 3. kalendářního čtvrtletí roku 2007 vyplaceny částky přeplatků na platbách za elektřinu ve výši 1015,50 Kč a za plyn ve výši 8137,77 Kč, které vznikly v období roku 2006 – 2007. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ustanovení § 25 odst. 3 citované výše nelze v souladu s jeho jazykovým, logickým a systematickým výkladem vyložit jinak, než že orgán státní sociální podpory je povinen odečíst vrácené částky z titulu přeplatku na pravidelných úhradách za služby spojené s užíváním bytu (nákladech na bydlení), a to i v případě, pokud výše těchto přeplatků je vyšší než náklady na bydlení, od nichž se tato částka má v souladu s uvedeným pravidlem odečíst. To pak znamená, že zákon skutečně umožňuje, aby náklady na bydlení pro účely stanovení nároku a výpočtu příspěvku na bydlení byly tvořeny záporným číslem. K námitkám stěžovatele, že takový závěr je nelogický, rozporný se skutečností či absurdní, Nejvyšší správní soud považuje za vhodné podotknout, že koncept nákladů na bydlení sice vychází ze vstupních údajů dovozených ze skutečné doložené výše nákladů na bydlení, ovšem pouze částečně. Např. výše nákladů na úhradu otopu pevnými palivy je určena ze zákona [srv. § 25 odst. 1 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb.], jakož i samotný koncept tzv. srovnatelných nákladů pro družstevní byty a byty ve vlastnictví je určen konkrétními částkami vyplývajícími ze zákona, stejně jako v předchozím případě metodou přímé úměry k počtu osob v rodině žijící v bytě. Institut nákladů na bydlení je tedy částečně založen na skutečných údajích o nákladech na bydlení, částečně je ovšem institutem fiktivním (či umělým), který zákon č. 117/1995 Sb. definuje autonomním způsobem (srv. k tomu Břeská, N., Burdová, E., Vránová, L. Státní sociální podpora s komentářem a příklady k 1. 5. 2007. 11. aktualizované a doplněné vydání. Olomouc: ANAG, 2007, s. 100). Ačkoliv tedy skutečné náklady na bydlení, které stěžovatel průměrně v rozhodném období 3. kalendářního čtvrtletí roku 2007 vynaložil, nemohly být a také dle správního spisu nebyly menší než nula, náklady na bydlení ve smyslu ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb. mohou nabývat těchto hodnot. Logika tohoto institutu tedy není v tom, že by výsledná částka nákladů na bydlení měla vždy odrážet skutečné výdaje stěžovatele, nýbrž v tom, že prostřednictvím započtení přijatých vrácených přeplatků na nákladech na bydlení se kompenzuje skutečnost, že finanční zdroje potřebné na akumulaci přeplatku byly dříve (v příslušných rozhodných obdobích) zohledněny orgánem státní sociální podpory jako náklady na bydlení a byly zohledněny při výpočtu dávky. Taková konstrukce nákladů na bydlení umožňuje zohlednit celkovou skutečnou výši nákladů na bydlení v delším časovém horizontu pro posouzení nároku na příspěvek na bydlení či jeho výše.

Nejvyšší správní soud rovněž nepřisvědčil stěžovateli argumentu, že takový postup vede k diskriminaci, neboť zákon č. 117/1995 Sb. s účinností od 1. 1. 2007 obsahuje institut normativních nákladů na bydlení, které omezují výši dávky, již může oprávněná osoba získat. Jak Nejvyšší správní soud již dříve (a to rovněž ve věci téhož stěžovatele) uvedl, normativní náklady jsou jednou z forem realizace diskrece zákonodárce stran osobního a věcného rozsahu poskytování státní sociální podpory, konkrétně pomoci státu rodinám s úhradou sociálně neúnosných nákladů na bydlení (viz k tomu rozsudek ze dne 29. 9. 2010, č. j. 3 Ads 61/2010 - 60, přístupný na www.nssoud.cz). Tento názor se plně uplatní i stran posouzení tohoto stěžovatele argumentu. Lze samozřejmě polemizovat o tom, zda užití takového „stropu“, jakým normativní náklady na bydlení jsou, nemůže vést v některých případech k určitým nespravedlivým dopadům, avšak rozhodně nejde o svou podstatou diskriminační institut, který by určitým sociálním skupinám znemožňoval dosáhnout na státní sociální podporu. Nejvyšší správní soud tedy souhlasí s názorem krajského soudu i žalovaného, že se nejedná o situaci nedůvodné diskriminace (nerovnosti občanů ve vztahu ke garantovaným sociálním právům, konkrétně ve vztahu k právu na pomoc v hmotné nouzi dle čl. 3 a 30 odst. 2 Listiny). Stěžovateli nelze dát

za pravdu ani v jeho názoru, že s účinností od 1. 1. 2007 byla podle nové právní úpravy příspěvku na bydlení vrácená částka přeplatku za toto období „nelogicky a nespravedlivě“ započítána do příjmu stěžovatele. Nejvyšší správní soud zde poukazuje na to, že nová právní úprava byla sice aplikována na skutečnosti nastalé před nabytím její účinnosti (přeplatek stěžovateli vznikl již v roce 2006), nicméně tyto skutečnosti nabyly finální podobu a právní význam až ve 3. čtvrtletí roku 2007, které bylo rozhodným obdobím pro stanovení nároku na příspěvek na bydlení pro 4. čtvrtletí roku 2007. Nejedná se tedy o pravou retroaktivitu; právní úprava zde totiž nepůsobí zpětně, nýbrž pouze hodnotí právně relevantní skutečnosti (přeplatky na nákladech na bydlení), které mají význam pro zjištění nároku na dávku, teprve za účinnosti nové právní úpravy. Příjemci dávek státní sociální podpory nejsou v tomto ohledu chráněni ani principem právní jistoty (legitimního očekávání), protože stát negarantuje nezměnitelnost podmínek poskytování dávek státní sociální podpory (srv. čl. 30 odst. 3 Listiny).

K návrhu stěžovatele na položení předběžné otázky k Evropskému soudnímu dvoru Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel svou námitku co do rozporu napadeného postupu orgánů státní sociální podpory a jejich výkladu zákona č. 117/1995 Sb. nekonkretizoval (tzn. neoznačil konkrétní ustanovení Smlouvy o založení ES či jiného aktu orgánů EU, s nímž by měl být takový výklad rozporný). Nejvyšší správní soud připomíná, že čl. 234 Smlouvy o založení ES, který upravuje institut tzv. předběžné otázky, zní takto: *Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:*

- a) výkladu této smlouvy;
- b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány Společenství a ECB;
- c) výkladu statutů subjektů zřízených aktem Rady, pokud tak tyto statuty stanoví.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce. Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jebož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr. Právo navrhnout předložení věci k Evropskému soudnímu dvoru tedy není v dispozici účastníků řízení, nýbrž je odvislé od uvážení vnitrostátního soudu o právních otázkách případu, zda předběžná otázka v řízení vůbec vyvstane. Ani žalovaný, ani krajský soud v posuzované věci neaplikovaly ani primární, ani sekundární právo EU, nýbrž pouze vnitrostátní právo. Z toho důvodu v posuzované věci nemohla předběžná otázka ve smyslu citovaného čl. 234 SES vůbec vzniknout. Jelikož Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal vznik předběžné otázky, nemohl vzít tyto argumenty stěžovatele v potaz.

Ze stěžovatelem citovaných článků Mezinárodního paktu o hospodářských sociálních a kulturních právech (vyhl. pod č. 120/1976 Sb.) se na problematiku poskytování sociálních dávek vztahuje pouze ustanovení čl. 11 odst. 1, které upravuje „právo každého jednotlivce na přiměřenou životní úroveň pro něj a jeho rodinu, zahrnující v to dostatečnou výživu, šatstvo, byt, a na neustálé zlepšování životních podmínek. Smluvní státy podniknou odpovídající kroky, aby zajistily uskutečnění tohoto práva, uznávající pro dosažení tohoto cíle zásadní důležitost mezinárodní spolupráce, založené na svobodném souhlasu.“ Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že tento závazek Česká republika realizuje právě prostřednictvím systému dávek státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi, které jsou v obecné rovině garantovány čl. 30 odst. 2 Listiny. Samotná skutečnost, že stěžovateli byla ze zákonných důvodů odňata dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení, není sama o sobě v rozporu s tímto mezinárodněprávním závazkem České republiky a zároveň veřejným subjektivním právem každého jednotlivce.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly náklady řízení přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení rovněž nenáleží.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Michalu Hudečkovi, advokátu, byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 500 Kč podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 11. 7. 2010 podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 20 % z částky 1600 Kč, tj. 320 Kč. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 1920 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu